

multi de Poetica & reliquis ad eam pertinentibus nostra maxime aetate
 scripserint, quibus collatis, multa sane erudita & euulgata deprehende-
 re poteris studiosissimi quicquid quibus legendis cum per hanc nostra,
 tibi praescriberet ratio, & officium, addideret quod mihi aliquot iam an-
 nis poetici uersuum, uel uario & lectu non deside, comperit esse po-
 tuit, Nam, quod paucis multosque dictum sit, multi mihi doctissimi, qui-
 bus cura fuit semitam ostendere iuuentuti, qua ad Carminis noscendi
 scribendique apicem, expedite conscenderunt, aut paulo breuius quam decebat,
 aut diffusius quam ut strenuis Minerue perspicacia caperet, sua instituisse
 uidentur, Mediamque ipsam neglectisse uiam, qua uolentibus saltem & sine
 eluctis, si non scribendi (hoc enim sine Genio nemini cum gratia contingit.)
 saltem noscendi praescribendique Carminis, tum uenturisque Poeticis bases & fun-
 damenta, magnitudinemque & praesentiam, introspicendi frugifero compo-
 sitio, facilitas adhiberi poterit, id quod mihi in praesentia cordi est.
 PRIMVM igitur, ut a propofitione rei definitiue, recte quod decreuimus
 ordinamus, quid Poetica sit, quidne significet, pauca praescribimus. Tu
 Frater bene praecipuum postquam legeris, morem geres, neque te mouebit
 quod quasi neglecto ordine, uel a prima pagina in Poeticos laudem, in-
 cidimus, cum nulla pars eius sit, quam sine laude & uoluptate tractari queat.
 Et nobis alioqui decretum erat, ita omnia stringere, ut huius et ceteris laetis
 disciplinae commendatione uideatur inferre uisus.

QUID SIT POETICA ET QVAE
 eius praesentia. TIT. I.

Poetica Dei Opt. Max. manus, naturae ministra, studi-
 uero & uigilanti comes, ut eam Diomedes ex Var-
 rone desinit. Est siue, uerique narrationis congruente
 rythmo uel pede disposita metrica structura, ad uir-
 titatem, uoluptatemque accommodata. Hanc quia certis
 regulis, & inductis uel ac autoritate fundamentis in-
 nititur, artem esse indubium est, & talem quidem, que
 amplissimum scientiarum administrum se absoluat, atque per se fiat, quod ad
 modum ex his quoque deinceps edisserit Frater intelliges. Et haec quidem
 illustrem, qui praesentari potest, per numeros gratiosam contextum, quod
 sonorum, in eo in genere idoneum & proprium uideatur. Poetam dicimus,
 cuiusque singula opera, poemata, totum uero contextum Poetum appellare
 solemus, ut Maronis Aeneas Poetis est, pars autem eius quilibet, poema.
 Quum uero in Poetica descriptione, Varro siue uerique narrationis me-
 morat, id ita accipiendum est, ut siue ad uoluptatem, uel ad uirtutem refer-
 rantur. Solet enim in siue decenti fore iocunditas conspici, in uero autem

fructus, dum decemur, monemur, auocamur, aut ad psequendū quod bonum est septis corrumpimur. Quisquam ista se per vtrūq; variare & commiserat. Dulcissima enim oblectatio veri est, & ex fides que finem voluntatis respicit per sepe pulcherrimos, & ad vitę institutionē impendio facientes fructus adipiscimur, vt ex Comcedijs & Tragodijs, & Aelopi Apologi, alijsq; similibus contingit, in his enim certa dulcedis frugis cōmoditas. In illis autē dum multiplicis vitę arduas & incōmoda cognoscimus, dum studijs mortaliū diuersas vias, et in multiplici exitus tendentes conatus addiscimus, fieri nō potest, quin quasi ex typo quodā humanarū rerum doctiores facti, nostris melius, & cauendo, & profecto obulere possimus. *Hinc serum est illud Horatianū.*

Aut proficere voluit aut delectare Poetę.

Aut simul & iucunda & idonea dicere vitę.

Plerūq; enim vtrūq; conediunt, vt rariis licentius fabulati, voluptatis sobus rationem habere videant: tamēsi & hoc in votis fuerit multis, & Graecis vt intelligo frequentius, in quoq; altoqui tenetā molliem itē voluptatis & oblectationis amor, factus irrepere potuit: ex quo tandem carnis purius spiritū nullante, encemis quēdā liberius lasciuendi in carmine nō nullis licentia placuit, quā imitantes Latini, in Poeticę celestiq; collegiū recepisse visi sunt. Verum & hęc, Frater, vt cumq; lenitate inuadescant, si suo leguntur opere, & eo quidem animo vt cognoscere, nō imitari quis vult, uberes fructus habet nō tam sententiarū, q; artium, elegantiq; & indolisq; sine quibus tantū in multorū animis gratiā sortiri nō poterit. De quibus suo loco fortassis vberius p̄scribimus. Nunc in animo tuo cogita, Poeticam cōmunes quidē cum alijs disciplinis locos frequēter tractare. Verum conari vbiq; ut, quod in manus describendum sumitur, siue id ad naturę maiestātē siue Decorum magnitudinē, aliarūq; rerum viam et effigiem deprimendū pertineat, studiōsissima rei obseruatione, ipsa verbis exprimat, quę numeri quem delegerit maxime sine capacia, sensumq; iucem & ornem, adiectis schematibus, & coloribus, cum collationibus: & a cuiusq; rei natura deprepsis epithetis ordine in partes cōspicentes vigilans siue distributo, quibus omnibus id cōsurgat, vt nō scripta sed picta decōribus lineamentis & aspectui nostro propolita videant. Et hęc quidē Poeticę propria sunt, quę veris nō nunquā & e media philosophia deprepsis rebus, gniomaticis & fabularibus succos obducit illarūq; ut quod maxime pulchrū est & profundę contemplationis in se capax, a vulgaribus oculis vetustissimo rina, amoueatur. Perspicacibus autem & prudentiq; rore consperis, dulciori & gratiori pigmento offeratur. Natura enim ita sumus formati, vt ardentius illi inhaereamus, quod se non statim, ut est, animo nostro offert, sed colluans parumper sua se difficultate cōmendat: patiturq; vt quę sit

non ut veniat vitro : nam minus movet, quicquid vitro se ingerit, ma-
 gis vero / quod peritum anxie : quæstumpq; laboriose tandem nobis
 obtulim sic. Ita enim exultans animos deprehendit se letatur / quod
 obtulim erat : nec omnibus proteritum / & incundissima quadam de se
 ipso cõgratulatione pascitur. POETICA igitur / quod metrico syllaba-
 rum per numeros contextu quæq; graphice exprimit Pictura per pic-
 tores scriptores, non sane inæque comparata est : quemadmodum enim
 pictorem in imaginibus duendis omniscium esse oportet : & ad omnia
 nature partes que sensu percipi possunt depingendas promptum & ex-
 pediatum multa & Poetam eruditam & fere omnium rerum aliquid peritum
 tenentem, quis est qui non videat debere ad quæq; describenda prom-
 ptissimum esse. Præterea sicut colorum artificiosa cõperit, & cõmixture
 decenti non visa sæpe / atq; miranda & incredibili amoenitatem oculis
 offerentia spectantium laude digni pictores opera producant : & ea cum
 volunt variant / liberi ad quæq; efformanda si modo sint decentia. Ita
 hercule Poeta firmatus arte, suæ professionis ornamentis / ipsi didicissima
 nec ante visa poemata multa legentium oblectatione componet, inq;
 his fingendis liber est : dummodo nec præpotere nec negligentiùs q;
 gloriæ ratio postulat id exequatur. Bene ergo Horatius : horum officia
 conferens in arte sua inquit Pictoribus atq; Poetis. Quilibet audenti
 semper fuit quæ potestas. Vbi per q; doctæ ibidem Aeres. Est (inquit)
 potest as fides non vsq; adeo ut iniqua fingantur. Et ex ea quidem re fa-
 ctum est, ut propter solentem rerum novarum efformationem, Poetam
 dici voluerint $\alpha\tau\tau\omicron$ $\tau\omicron\upsilon\upsilon$ $\pi\omicron\iota\epsilon\iota\upsilon$ quod fingere sine facere significat.
 Imo vero Poetices ratio, q; pictura amplior esse videtur, quod hac ora-
 lorum potius q; animorum oblectatio desideratur. Quæ tamen & as-
 fectus prouocet, odium nõnanq; aut amoris sine cõsiderationem pa-
 rtiens, in illa tamè absolutior animi consistit amoenitas : quippe qua ut
 inrerim reliqua prætereamus omnia humana studia, officia, mores, as-
 fectus ipsiq; etiam a nullo vsq; picti sermones, cum suo decore pro ma-
 teriq; propoliti diuersitate, explicari queunt. Vere ergo dicimus Frater
 Poetam pictorem esse loquentem. Pictorem autè tacentem poetam. Hic
 enim quod videas coloribus effingit. Ille verba quod legas, sicut vitru-
 q; & vitruas appareat & voluptas : tanto præfinitorem pictura Poetici
 existimandū est, quanto verba quibus sermone contextimus / coloribus
 præponderit. Hos autè natura parens recepit. Verba vero & voces
 efformare eo spiritu qui in nobis est, peculiaris humani generi, nos ipsi
 a mundi primordio, in reliquarū rerum orbis ornamentū & nobis or-
 dinis diuinitatē atq; præstantiū obsequendū semper præstitimus. His ut
 opinor, amplissimæ professionis naturæ atq; efficacis. Frater intelliges
 Nam de origine eius pauca edisserendū est.

Poetice
 præstantiū
 obsequendū